

VALORS SOCIALS I CÍVICS 5è EDUCACIÓ PRIMÀRIA

1. Adequació i seqüenciació dels objectius generals de les àrees.

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES BÀSIQUES						
	C o m u n i c a c i ó l i n g ü í s t i c a .	C o m p e t è n c i a m a t e m à t i c a i c o m p e t è n c i e s e n c i è n c i e s i	C o m p e t è n c i a d i g i t a l .	C o m p e t è n c i e s s o c i a l s i c í v i q u e s .	C o n s c i è n c i a i e x p r e s s i o n s c u l t u r a l s .	A p r e n d r e a p r e n d r e	S e n t i t d' i n i c i a t i v a i e s p e r i t e m p r e n e d o r .

		t e c n o l o g i a					
1. Desenvolupar l'autoestima, l'afectivitat i l'autonomia personal en les relacions amb les altres persones, així com una actitud contrària a la violència, els estereotips i els prejudicis.	X			X		X	
2. Desenvolupar habilitats emocionals, comunicatives i socials per actuar amb autonomia en la vida quotidiana i participar activament en les relacions de grup, mostrant actituds generoses i constructives.	X			X		X	
3. Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, i aprendre a obrar-hi d'acord.	X			X		X	
4. Reconèixer que la diversitat enriqueix i que no ha de ser un obstacle per a la convivència, mostrar respecte pels costums i per les maneres de viure de persones i poblacions diferents de la pròpia.	X			X		X	
5. Conèixer, assumir i valorar els principals drets i obligacions que deriven de la Declaració universal dels drets humans, de la Convenció sobre els drets dels infants i de la Constitució espanyola.	X			X		X	
6. Conèixer els mecanismes fonamentals de funcionament de les societats democràtiques i valorar el paper de les administracions en la garantia dels serveis públics i l'obligació dels ciutadans de contribuir a mantenir-les i complir les seves obligacions cíviques.	X			X		X	

7. Conèixer l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears en una aproximació general.	X			X		X	
8. Identificar i rebutjar situacions d'injustícia i de discriminació, mostrar sensibilitat per les necessitats de les persones i els grups més desfavorits i desenvolupar comportaments solidaris i contraris a la violència.	X			X		X	
9. Prendre consciència de la situació del medi ambient i desenvolupar actituds de responsabilitat en la protecció de l'entorn immediat.	X				X	X	
10. Adquirir hàbits de consum racional i responsable.	X				X	X	X
11. Conèixer i respectar les normes bàsiques que regulen la circulació, especialment les que tenen a veure amb la seguretat.	X			X		X	

2. Seqüenciació dels continguts.

Bloc 1: La identitat i la dignitat de la persona.

- L'autoconcepte. La percepció de l'estat d'ànim. La interpretació de les emocions. La satisfacció personal. La integració de l'aspecte físic en l'acceptació personal.

- L'autocontrol. Les estratègies d'autoregulació emocional. La capacitat de superar la frustració. El saber manejar, enfrontar i recuperar-se dels sentiments negatius.

- La responsabilitat. El mateix potencial. La fiabilitat com a conseqüència de la responsabilitat. L'esforç per a l'èxit personal positiu per a un mateix i els altres. Les habilitats d'organització per a la realització de les tasques escolars.

- La iniciativa. La motivació intrínseca. La capacitat per a prendre decisions de forma independent. L'emprenedoria.

- Els primers auxilis. La prevenció d'accidents en l'àmbit familiar. Els primers auxilis a un mateix.

- Control de la preocupació. Equilibri entre la preocupació i la indiferència.

- El comportament antisocial a l'escola. Control de la violència verbal i gestual.

Bloc 2. La comprensió i el respecte a les relacions interpersonals.

- Les habilitats de comunicació. La postura i la distància corporal adequada en la comunicació. Els elements de la comunicació no verbal que afavoreixen el diàleg. La comunicació no verbal activa. El torn de paraula. L'entonació com a recurs de l'expressió.

- L'empatia. La comprensió activa dels altres. El pensament de perspectiva. Les habilitats d'escolta activa: reforç, reestructuració, reflex de sentiments. El raonament de les idees d'altres persones. L'elaboració d'idees i opinions a partir de les idees i opinions d'altres.

- La tolerància. Les diferències culturals. La detecció de prejudicis. La conceptualització del dilema moral. La resolució de dilemes morals.

- Els drets i deures de les persones. La Declaració Universal dels Drets Humans: igualtat de drets i no discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. L'anàlisi de formes de discriminació. La igualtat de drets d'homes i dones i corresponsabilitat en les tasques domèstiques i la cura de la família.

Bloc 3. La convivència i els valors socials.

- Les normes de convivència. La implicació en la gestió democràtica de les normes.

- La interdependència i la cooperació. La solidaritat. La confiança mútua. Les estratègies d'ajuda entre iguals i col·laboració. El llenguatge positiu en la comunicació de pensaments, intencions i posicionaments personals. L'afecte compartit i desinteressat entre amics.

- La resolució del conflicte. Les normes bàsiques de la mediació no formal. La comprensió del conflicte com a oportunitat.

- Els valors socials i la democràcia. Les notes característiques de la democràcia. Els valors cívics en la societat democràtica. Els principis de convivència en la Constitució Espanyola. El dret i el deure de participar. Les vies de participació.

- El respecte i la conservació de l'entorn. L'anàlisi de la influència de la publicitat sobre el consum.

- Personatges públics que representen valors universals. Figures decisives en la història de la humanitat.

3. Metodologia.

Per educar en valors socials i cívics, utilitzarem una metodologia que plantegi el treball en equip i l'intercanvi d'experiències personals amb estratègies de lectures i de reflexió a través també de materials audiovisuals. Els documents de

treball que presentarem als alumnes es construiran, totalment o parcialment, sobre experiències de la vida dels infants.

Les activitats seran tan reals i funcionals com sigui possible; aprofitarem totes les situacions que la dinàmica escolar ofereix i proporcionarem tasques de simulació d'activitats comunicatives: dramatitzacions, simulació de programes o de textos propis dels mitjans de comunicació, simulació de rols, etc.

Alguns exemples d'estratègies metodològiques que utilitzarem són:

- Celebracions i festes escolars: on els infants poden i han de fer sentir la seva veu, alhora que col·laboren amb responsabilitat a organitzar-les i gestionar-les.

- Tasques de simulació d'activitats comunicatives: dramatitzacions, simulació de rols, simulació de programes o textos propis dels mitjans de comunicació, amb propòsits didàctics.

- Jocs de taula que requereixen cooperació i discussió de grup.

- Treballs d'investigació de temes suggerits pels alumnes.

- Treball en grup: posen en joc diverses disciplines i han d'integrar de forma transversal els valors socials i cívics així com els drets humans.

- Xerrades: per promoure la participació, l'esperit crític, la convivència democràtica, l'expressió i el desenvolupament d'afectes i sentiments.

- Visites a la policia, bombers, residències de gent gran..., que poden ser un bon exemple per als alumnes.

4. Distribució espai-temps.

Els cursos de 4t 5è 6è l'horari lectiu setmanal es distribueix atenent a la normativa establerta pel Currículum de les IIBB.

-Llengua catalana i literatura 9h

-Llengua castellana i literatura 9h

-Llengua estrangera 7h

-Matemàtiques 10 h

-Ciències naturals 4 h

-Ciències socials 4 h

-Educació física 5 h

-Religió / Valors socials i cívics

-Educació artística 5h

-Temps d'esplai 7,5h

-Lliure disposició 11,5 h

-Total 75 h

5. Activitats d'ampliació i de reforç.

Quan un alumne no ha assolit els aprenentatges en el plaç de temps prefixat,

s'hauran d'adoptar diferents mesures per tal de garantir el seu bon desenvolupament. Depenent del grau d'endarreriment respecte del seu grup-classe es prendran les següents mesures:

Ajudes (recursos humans).

- Tutorització per part d'un company d'aula, ja que alhora ajudam al que té més dificultats i reforçam al que ja té assolit els continguts impartits.
- Reforç ordinari per part del diferents mestres amb hores disponibles al centre.
- En cas d'alumnes amb un diagnòstic de necessitats específiques de suport educatiu (dislèxies, TDAH, etc), rebran suport per part del P.T. o l'A.L. del centre, tenint en compte, però que aquests especialistes hauran de prioritzar l'atenció especialitzada als alumnes amb necessitats educatives especials de caràcter permanent.

6. Criteris d'avaluació i de qualificació.

Bloc 1: La identitat i la dignitat de la persona.

1. Sentir satisfacció sobre la base de l'autoavaluació del desenvolupament personal, la integració de l'aspecte físic i les qualitats personals i l'autopercepció dels propis estats d'ànim.
2. Desenvolupar capacitats per prendre decisions de forma independent, emprendre actuacions i manejar les dificultats superant frustracions i sentiments negatius davant els problemes.
3. Desenvolupar al màxim de les possibilitats el propi potencial, mantenir una motivació extrínseca, i esforçar-se per a l'assoliment d'èxits individuals i compartits.
4. Valorar la importància de prevenir accidents domèstics, conèixer mesures preventives i ser capaç de realitzar primers auxilis en cas de necessitat.
5. Controlar la preocupació per poder pensar amb flexibilitat i seny davant de situacions complexes.
6. Desenvolupar patrons positius individuals de comportament a l'escola.
7. Sensibilitzar en la gravetat de les diferents formes de violència en el llenguatge i en els gestos.

Bloc 2. La comprensió i el respecte a les relacions interpersonals.

1. Conceptualitzar la relació entre el llenguatge verbal i no verbal, aplicar les estratègies de comunicació no verbal de manera adequada al contingut verbal i realitzar una comunicació no verbal activa.

2. Raonar les idees d'altres persones i elaborar idees i opinions a partir de les dels interlocutors.

3. Realitzar una comprensió activa dels altres mitjançant habilitats d'escolta i emprar el pensament de perspectiva.

4. Comprendre el que és un dilema moral i resoldre dilemes morals per detectar prejudicis relatius a les diferències culturals.

5. Comprendre la declaració de la igualtat de drets i no discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

Bloc 3. La convivència i els valors socials.

- Valorar la solidaritat com un element clau de la bona convivència, conèixer estratègies de cooperació i emprar el llenguatge positiu en la comunicació de pensaments, intencions, i posicionaments personals.

- Entendre i valorar el conflicte com a oportunitat d'aprenentatge i creixement personal i conèixer normes bàsiques de la mediació no formal.

- Implicar-se en la gestió democràtica de les normes, comprendre i valorar la igualtat de drets d'homes i dones i coresponsabilitat en les tasques domèstiques i la cura de la família.

- Conèixer i expressar les notes característiques de la democràcia i la importància dels valors cívics en la societat democràtica, especificar els principis bàsics de convivència en la Constitució Espanyola, comprendre el dret i el deure de participar.

- Analitzar la influència de la publicitat sobre el consum.

- Conèixer personatges fonamentals implicats en la defensa dels drets humans i la solidaritat entre els pobles.

- Conèixer personatges fonamentals en la lluita per la pau.

6.1. Procediments d'avaluació i criteris de qualificació.

Instruments d'avaluació

L'aprenentatge d'aquesta àrea va més enllà de l'adquisició de coneixements. Se centra en les pràctiques escolars que estimulen el pensament crític i la participació, que faciliten l'assimilació dels valors en què es fonamenta la societat democràtica per formar futurs ciutadans responsables, participatius i solidaris.

En aquest sentit, l'avaluació anirà dirigida a constatar que els alumnes demostrin no tan sols conèixer els valors socials i cívics, sinó que també els posen en pràctica en el dia a dia.

És per això que l'avaluació d'aquesta àrea es farà de forma transversal, ja que es tindrà en compte la posada en pràctica dels valors adquirits al llarg de tota la jornada escolar, no només en l'horari lectiu establert per treballar específicament aquesta àrea.

Temporalització

S'utilitzaran diferents tipus d'avaluació:

- Avaluació inicial: ens permetrà detectar i conèixer les idees prèvies dels alumnes i el que esperen aprendre en l'àrea.

- Avaluació contínua/sumativa: ens permetrà introduir immediatament les modificacions necessàries per optimitzar el procés i millorar-ne els resultats.

Ens possibilitarà prendre decisions per regular l'ensenyament i ajudar l'estudiant a aprendre més i millor, proporcionar-li informació perquè pugui prendre decisions d'autoregulació del procés

Es tracta de recollir informació sobre el procés d'aprenentatge que faciliti tant al docent com al mateix estudiant anar prenent decisions per millorar el procés. Servirà als docents per diagnosticar i descobrir errors i obstacles que dificulten l'aprenentatge, detectar estratègies d'èxit i conèixer el progrés dels estudiants.

Al final de cada trimestre es fa una sessió d'avaluació on intervien tots els docents que treballen amb el grup. En aquestes sessions es parla individualment del procés de cada infant i es fa una reflexió sobre la pròpia tasca docent, la qual cosa permet al professorat reajustar les actuacions diàries.

Es redacta una acta que recull els temes tractats i els acords presos.

- Avaluació final: valoració de la resposta obtinguda per part de l'infant a les propostes de situacions o problemes del dia a dia.

6.2. Estàndards d'aprenentatge avaluable.

Bloc 1: La identitat i la dignitat de la persona.

- Conceptualitza les seves vivències personals amb optimisme.
- Manifesta una visió positiva de les seves pròpies qualitats i limitacions.
- Crea la percepció de la seva pròpia identitat mitjançant la integració de la representació que fa de si mateix i la imatge que expressen els altres.

- Integra, de manera constructiva, la seva imatge corporal i l'apreciació de les seves característiques personals.

- Utilitza el pensament creatiu en l'anàlisi de problemes i el plantejament de propostes d'actuació.

- Proposa alternatives a la resolució de problemes socials plantejats a l'aula.
- Sap fer front a la incertesa, la por o el fracàs, durant la realització de tasques i la resolució de conflictes.

- Comprèn el valor de l'esforç individual i col·lectiu per a la consecució d'objectius.

- Troba i explica raons per assumir les seves responsabilitats durant la col·laboració.
- Es mostra responsable en la realització de tasques i genera confiança en els altres al respecte.
- Valora i exposa mitjançant imatges les repercussions de determinades conductes de risc sobre la salut i la qualitat de vida.
- Es comporta amb prudència, d'acord amb les seves pròpies possibilitats i limitacions i tenint en compte els riscos que comporta l'ús de determinats materials.
- Representa en cartells i murals la manera en què es aplicarien primers auxilis bàsics en cas de necessitat.
- Aplica pensaments lògics i positius en la resolució de situacions complexes.
- Rebutja comportaments antisocials en l'àmbit escolar.

Bloc 2. La comprensió i el respecte a les relacions interpersonals.

- Utilitza la comunicació verbal en relació amb la no verbal en exposicions orals i debats.
- Expressa amb claredat i coherència opinions, sentiments i emocions.
- Transmet adequadament el sentir del que comunica a les converses.
- Coneix els elements que bloquegen la comunicació i utilitza els elements que contribueixen al diàleg.
- Realitza un reconeixement positiu d'altres persones durant activitats col·laboratives.
- Interacciona apropiadament amb diferents tipus de persones.
- Es posa en el lloc del seu interlocutor i interpreta adequadament quan dialoga.
- En els treballs en grup, elabora idees i opinions personals en relació a les dels seus interlocutors.
- Escolta exposicions orals i entén la comunicació des del punt de vista de què parla.
- Escolta tenint en compte els sentiments i pensaments subjacents al que s'està dient en activitats cooperatives.
- Interpreta i dóna sentit al que sent.
- Escolta activament demostrant interès per l'altra persona i ajudant a que segueixi motivada per expressar-se.
- Entén el que és un dilema moral i la necessitat de prendre decisions meditades i justificades des del criteri moral en la vida.
- Realitza judicis morals.
- Analitza i resol dilemes morals en situacions reals i simulades.
- Resol dilemes morals en relació a prejudicis relatius a les diferències culturals
- Argumenta i exposa mitjançant imatges la importància de garantir la igualtat de drets i no discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

- Descobreix i enjudicia críticament casos properes a desigualtat i discriminació.
- Detecta prejudicis i analitza conflictes derivats de l'ús de estereotips en el context escolar.

Bloc 3. La convivència i els valors socials.

- Afavoreix la cohesió de tots els membres de la comunitat educativa mitjançant actituds conciliadores.
- Participa en el diàleg per aconseguir consens dels valors de la comunitat educativa.
- Contribueix a millorar el clima d'aula mitjançant la qualitat de les seves interaccions en el grup.
- Descobreix i posa de manifest públicament aspectes positius de la vida social a l'escola.
- Descobreix i exposa oralment oportunitats de creixement personal en les situacions de conflicte.
- Practica la negociació cooperativa com a via per resoldre conflictes en situacions informals i durant la realització de tasques cooperatives.
- Utilitza estratègies de la mediació no formal per resoldre els seus propis conflictes.
- Mostra una actitud favorable a afrontar conflictes i els resol de forma constructiva.
- Es compromet en la construcció i respecte de les normes de l'escola.
- Exposa de forma argumentada, mitjançant cartells i murals, la importància de valorar la igualtat de drets d'homes i dones i corresponsabilitat en les tasques domèstiques i la cura de la família.
- Investiga i presenta casos, mitjançant treballs de lliure creació, de manca de corresponsabilitat en la cura de la família presentats en els mitjans de comunicació.
- Expressa per escrit les notes característiques de la democràcia.
- Argumenta la importància dels valors cívics en la societat democràtica en situacions de diàleg.
- Descobreix, valora i integra altres cultures.
- Identifica els valors implícits en situacions viscudes o previstes mitjançant audiovisuals que constitueixen la vida en comú en una societat democràtica.
- Analitza les raons per les quals les persones senten la necessitat de consumir en veure un anunci publicitari.
- Exposa mitjançant treballs creatius les reflexions personals sobre la influència de la publicitat.
- Observa i enjudicia críticament hàbits de consum innecessari.
- Relaciona els diferents personatges amb els moviments socials generats.

7. Elements transversals tractats.

- Educació moral i cívica.
- Educació per a la pau.
- Educació del consumidor.
- Educació vial.
- Educació ambiental.
- Educació sexual.
- Educació per a la igualtat.

8. Materials i recursos didàctics que s'utilitzaran.

Materials de diferent tipologia que guien l'aprenentatge i transmeten la informació per diversos canals:

- Llicència digital i quadernet de Lengua castellana.
- Quadern d'escriptura.
- Material manipulatiu (targes d'imatges, làmines, lletres magnètiques, dòminos, daus, jocs de taula...).

Biblioteca d'aula: per aconseguir que els alumnes gaudeixin amb la lectura i adquireixin l'hàbit lector.

TIC: recursos didàctics digitals, enregistrament de produccions orals per analitzar-les posteriorment, enregistrament en vídeo de dramatitzacions i interaccions comunicatives, visualització d'anuncis, ús de programes informàtics de processament de textos i d'altres que complementin les activitats de llengua, la recerca d'informació a través d'Internet i els recursos concrets per als alumnes amb necessitat específica de suport educatiu...

9. Procediments de suport i de recuperació.

Els cursos superiors organitzam el suport d'aula de diferents maneres per atendre a la diversitat de l'alumnat, partint: de l'estil dels docents implicats i de les proves inicials dels alumnes i de la informació abstracta del traspàs de informació del docents de cursos anteriors i d'altres professionals implicats (si n'és el cas). També ens atenem als criteris defuits al PAD i a la normativa vigent

Els materials emprats en qualsevol opció, poden ser molt diversos, l'objectiu final és que els alumnes arribin per ells mateixos a determinades conclusions a través de la interacció amb aquest material.

Combinam les estratègies de suport i de recuperació segons treballem: ortografia-gramàtica-comprensio-expressió ò literatura. L'objectiu és que tots els alumnes se sentin part del procés i evolucionin en tots els àmbits esmentats i que venen estipulats en el currículum. El curs 2021-2022, tenim varies opcions, sempre i quan sanitàriament no puntualitzin restriccions:

- a) Agrupaments flexibles: Són grups heterogenis. No són permanents, s'ha d'assegurar la mobilitat entre els diferents grups (és a dir, fer grups mesclant alumnat de diferents nivells).
- b) Suport en grups ordinaris (Docència compartida, dos mestres dins l'aula): És una mesura ordinària que es pot adoptar de manera habitual amb un alumne o en grup. Es tracta, en realitat, de repassar, insistir i reforçar qualche contingut o aprenentatge del curs en què l'alumne o grup presenti alguna dificultat. L'imparteix un altre mestre/a, preferiblement del mateix nivell. Es recomana realitzar les sessions dins l'aula ordinària, encara que en ocasions el grup o alumne pugui sortir fora de l'aula per a reforçar en millors condicions el contingut que s'estigui treballant, sobretot si cal expressar-se oralment per no distorsionar l'atenció del gran grup.
- c) Els desdoblaments de grup: Dividir el grup de classe en dos heterogenis durant mínim deu sessions. Necessitam disposar de l'espai habitual gràcies a la presència d'un segon mestre que treballa paral·lelament el mateix contingut. Permet un treball més pràctic, interactuant més personalitzadament, sobretot útil en nins més introvertits.
- d) Suport educatiu en petit grup: Són actuacions educatives que permeten ajustar la resposta pedagògica de forma flexible temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge i desenvolupament personal que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

En qualsevol estratègia de suport el repte docent és observar el progressiu augment de l'alumne en l'interès per la matèria en conseqüència optimitza l'aprenentatge i recupera els punts febles progressivament.

10. Activitats complementàries i extraescolars que es pretenen fer des de l'equip docent.

.Primer trimestre:

-Entrevista autora Guillem Cifre de Colonya

- Cala Bòquer dia 29 d'octubre (5è i 6è)
- Activitat "Deixalles":neteja de platja (5è i 6è)
- Visita Nadalena a Palma (5è i 6è)

• **Segon trimestre:**

- Son Real (5è i 6è)
- Taller d'ous de Pasqua a Llenaire (5è i 6è)
- Recorregut Pollença (5è i 6è)
- Taller de "Fer Pa"
- Aerodrom Binissalem (5è i 6è)

• **Tercer trimestre:**

-
- UIB: Fira de la Ciència (5è i 6è)
- Suma't a l'esport
- Circuit Bicicleta (5è i 6è)
- CentMat (5è i 6è)
- Aqualand

11. Adaptacions necessàries per atendre l'alumnat amb NESE.

Amb els alumnes que requereixin mesures d'atenció a la diversitat es podran aplicar les següents:

Mesures ordinàries:

Les mesures ordinàries de suport són les estratègies organitzatives i metodològiques que possibiliten l'adequació del currículum al context sociocultural del centre i a les característiques dels alumnes, amb l'objectiu d'eliminar barreres a l'aprenentatge i fomentar la participació.

- Mesures organitzatives
 - Agrupaments flexibles.
 - Suport en grups ordinaris (Docència compartida, dos mestres dins l'aula).
 - Els desdoblaments de grup.
 - Suport educatiu en petit grup.
- Mesures metodològiques
 - Tallers de llenguatge i expressió oral a Infantil
 - Grups interactius amb famílies convidades
 - Comunitats d'Aprenentatge que es crearan a partir de diverses activitats que el centre pugui proposar.
 - Treball cooperatiu
 - Racons
 - Treball per projectes
 - Ambients (EI)
 - Aprenentatge entre iguals
 - Capses d'aprenentatge o enriquiment
 - Tècniques de gestió d'aula

Totes aquestes mesures estan explicades i detallades al PAD del nostre centre.

Mesures específiques d'atenció educativa:

Les mesures específiques de suport s'entenen com a respostes als alumnes personalitzades:

- Adaptacions curriculars significatives (ACS) *En el centre hi ha un model d'ACS*
- Suport individual: Alguns alumnes NESE per les seves característiques i necessitats poden precisar algunes sessions de suport individuals, normalment fora de l'aula.

12. Seguiment de la Programació Docent. Indicadors d'assoliment.

És imprescindible fer una avaluació del que s'ha dissenyat en un primer moment i del que s'ha aplicat posteriorment a l'aula per considerar l'impacte que allò programat i planificat ha tengut en la millora del rendiment escolar de l'alumnat. Es tracta d'una pràctica reflexiva per part dels qui conformem l'equip docent valorant assoliments, anotant dificultats i recollint propostes de millora per a implementacions futures a l'aula.

L'autoavaluació docent, i fins i tot coavaluació, perseguirà analitzar la intervenció docent a l'aula, els recursos utilitzats, els temps, els espais, les maneres d'organitzar el grup, els instruments d'avaluació utilitzats, les mesures inclusives aplicades, les diferents claus que s'han fet servir... També s'inclou en aquesta reflexió la coordinació dels equips docents, el clima en el treball col·laboratiu, l'organització i altres qüestions relacionades amb el funcionament del grup i del centre.

Aquesta avaluació es basarà en nombrosos instruments que facilitin la reflexió no només quantitativa, sinó també qualitativa, basada en l'observació. Les anotacions efectuades s'analitzaran de manera reflexiva i proactiva de cara a la millora dels procediments aplicats perquè es garanteixin aprenentatges d'èxit en l'alumnat. Un diari o un anecdotari són exemples d'instruments senzills d'utilitzar i dels quals es poden obtenir valoracions molt interessants. També són útils les escales d'observació i les «l·listes de confrontació» que permeten analitzar el disseny, l'aplicació i l'impacte del que s'ha programat. És interessant tenir clars els criteris sobre els quals ens basarem per fer aquestes autoavaluacions. Entre d'altres, els que a continuació es proposen seran referents per analitzar fortaleses i dificultats perquè, sobre aquestes valoracions, s'elaborin propostes de millora:

12.1. Avaluació de la programació:

- Avaluació inicial i mesures adoptades després dels resultats d'aquesta.
- Adequació a les característiques de l'alumnat.
- Seqüenciació i temporització dels continguts de les unitats didàctiques.
- Realització d'activitats i reptes.
- Estratègies metodològiques seleccionades.
- Agrupaments de l'alumnat.
- Materials i recursos didàctics usats.
- Adequació dels criteris d'avaluació i dels estàndards d'aprenentatge.
- Instruments d'avaluació.
- Criteris de qualificació.
- Mesures i respostes d'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- Activitats complementàries i extraescolars planificades i efectuades.
- Grau de satisfacció de l'alumnat amb els aprenentatges adquirits.
- Grau de satisfacció del professorat amb el procés d'ensenyament efectuat.

12.2. Avaluació de la pràctica docent.

a) Planificació.

- Planifica l'àrea tenint en compte els estàndards d'aprenentatge previstos.
- Planifica l'àrea adaptant-se al temps disponible per al desenvolupament d'aquesta.
 - Selecciona i seqüencia els continguts tenint en compte les particularitats de l'alumnat.
 - Adequa la tipologia d'activitats i les estratègies metodològiques segons els estàndards d'aprenentatge.
 - Planifica les sessions de classe de manera flexible, preparant activitats i recursos ajustats a la programació d'aula i a les necessitats i als interessos de l'alumnat.
 - Contextualitza els criteris, procediments i instruments d'avaluació i d'autoavaluació per al seguiment del progrés de l'aprenentatge de l'alumnat i els adapta a les seves característiques.

b) Desenvolupament:

- Sintetitza les idees fonamentals apreses abans de passar a una nova unitat o tema amb mapes conceptuals, esquemes...
 - Quan introdueix conceptes nous, els relaciona, si és possible, amb els ja coneguts; intercala preguntes explicatives; en posa exemples...
 - Mostra predisposició per aclarir dubtes i oferir assessorament a l'alumnat.
 - Optimitza el temps disponible per al desenvolupament de cada unitat didàctica.
 - Utilitza ajuda audiovisual o d'un altre tipus per donar suport als continguts a l'aula i facilitar l'aprenentatge.
 - Planteja activitats grupals i individuals.

- Promou el treball cooperatiu i manté una comunicació fluida amb l'alumnat.
- Desenvolupa els continguts d'una manera ordenada i comprensible per a l'alumnat.
- Planteja activitats que permetin l'adquisició dels estàndards d'aprenentatge i les destreses pròpies de l'àrea i del nivell.
- Dona resposta a l'alumnat que presenta diferències a l'aula.

12.3. Seguiment i avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Fa l'avaluació inicial al principi de curs per ajustar la programació al nivell de l'alumnat.
- Detecta els coneixements previs de temàtica.
- Revisa i valora, amb freqüència, els treballs proposats a l'aula i fora d'aquesta i dona pautes per a la millora dels aprenentatges.
- Proporciona la informació necessària sobre la resolució de les diferents tasques i activitats i sobre com poden millorar-la.
- Utilitza suficients situacions d'aprenentatge que garanteixin la participació de tot l'alumnat.
- Afavoreix els processos d'autoavaluació i de coavaluació.
- Utilitza diferents tècniques i instruments d'avaluació segons les situacions d'aprenentatge plantejades.
- Fa servir diferents mitjans per informar de les avaluacions de manera continuada l'alumnat i la família.